N°. 122.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- en Nieuws- COURANT.

Dingsdag

Wetenschappelijk Blad.

24 Mei 1836.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — In de zitting der belgische afgevaardigden van gisteren heeft de minister van oorlog *Evain* het woord gevoerd, om zijn gedrag in zijne geboüden administratie te verdedigen en tevens om zich te regtvaardigen tegen de aanvallen door de heeren *Gendebien* en *Dumortier* in de vorige zitting tegen hem gerigt; bij is daarbij in een aantal bijzonderheden getreden, die ten bewijze moesten strekken, dat hij steeds met naauwgezetheid 's lands belang behartigd had, en eindigde ten slotte met zijn stellig voornemen te kennen te geven, om als minister af te treden terstond na den afloop der door hem aangeboden wetten en der kwestie van de aanbesteding der ijzeren legersteden voor de troepen, die tot zoveel klagten aanleiding gegeven heeft. De heeren *Gendebien* en *Dumortier* beijverden zich den minister te wederleggen en verweten hem, dat zijn gedrag sedert een jaar tijds gehel veranderd was. De algemeene discussie over het ontwerp betrekkelijk de positie der officieren, zoo volgens gesloten, zijnde, werden nog in deze zitting de vier eerste artikelen van hetzelve aangenomen.

— Heden (21 *Mei*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 102; O. Metall. 104; Spanje; Ardoin 46⅛, 46⅞, 46; Passieve 14⅛; Differed. 16⅛; Nap. renten 96⅛; B. Tavoliere 64¼; Sicil. 94; Rom. L. 102¾; Id. te Antw. 102; Braz. 87. — Wisselkoers op Amsterdam ⅜, op Rotterdam ⅜ pCt. kort zigt.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den Mei.

Bij de kamer van afgevaardigden is gisteren het budget in deliberatie gebragt. De algemeene discussie heeft weinig belangrijks opgeleverd; alleen nam de prokureur-generaal bij het hof van Bastia, de heer *Mattei*, deze gelegenheid waar, om de aandacht van het gouvernement op het eiland Corsica te vestigen, waarvan de bevolking, zeide hij, nog verre van dien staat van beschaving was verwijderd, die in de overige deelen van Frankrijk algemeen is geworden. Hij wenschte dus dat men door ontwikkeling eener grootere militaire magt het gezag der wetten mogt handhaven, openbare wegen en kanalen mogt aanleggen, en voorts alle andere middelen te baat nemen, die strekken kunnen om welvaart te verspreiden en de zeden te verzachten. Een der afgevaardigden die het eiland vertegenwoordigen, heeft deze voorstellen gedeeltelijk ondersteund; doch tevens getracht het somber tafereel, dat van zijn gehoorteland werd opgehangen, en den ongunstigen indruk daardoor te weeg gebragt, weg te nemen.

Vervolgens is men tot de bijzondere beraadslaging over het budget van het ministerie van koophandel en openbare werken overgegaan. De aanvrage van een vrij aanzienlijk crediet voor de gezondheids-maatregelen, vooral in de havens der Middellandsche zee, heeft aanleiding gegeven tot de behandeling der vraag, of het raadzaam ware, bij voortduring de schepen en goederen uit de Levant en van Algiers komende aan eene quarantaine te onderwerpen. Onderscheiden leden meenden, dat de ondervinding de nutteloosheid van dien maatregel had bewezen, doch op de bedenking van den heer *de Lamartine*, dat de pest in Turkije min der verwoestingen scheen aan te rigten, sints men aldaar eene soort van quarantaine had ingevoerd, besloot de kamer het verlangd crediet toe te staan.

De heer *Thiers* en de maarschalk *Watson* hebben gisteren andermaal eene conferentie met de commissie voor het budget gehad, bepaaldelijk om zich te verstaan over de kwestie, of het leger al dan niet op de tegenwoordige sterkte zou gehouden worden. Men wil dat de ministers de onderheid der commissie van de noodzakelijkheid hebben overtuigd om daarin geene verandering te maken.

— De koning is gisteren van een uitstap naar Fontainebleau teruggekeerd. De heer de Talleyrand heeft daarna een bezoek den hove afgelegd, en is vervolgens naar zijn kasteel van Valençay vertrokken.

— Het hof van cassatie zal morgen eene vrij belangrijke kwestie bralisen. Een protestantsch predikant heeft zich namelijk in cassatie voorzien tegen een arrest van het hof van Metz, waarbij is uitgewezen, dat de strafwet verbiedt, zonder voorafgaande autorisatie vereenigingen van geloofsgenooten ten huize van bijzondere personen te houden, ook dan wanneer men slechts ten doel heeft eene erkende godsdienst uit te oefenen.

— Volgens bijzondere berigten uit Bayonne van den 14den, is er op den 5den dezer geen ander gevecht geleverd, dan dat waardoor het beleg van St. Sebastiaan werd opgebroken.

Overigens blijkt dat de beweging van den generaal *Cordova*, naar de zijde van Mondragon en Onate mede geen gevolg heeft gehad, daar men te Bayonne reeds tijding had, dat hij naar Vittoria was teruggekeerd.

Men heeft heden alhier het gerucht verspreid, dat de heer *de Mendizabal* zijn ontslag had gevraagd, en dat de generaal *Cordova* door de karlisten werd gevangen. Het een en ander verdient echter allezins nadere bevestiging.

— Heden (19 *Mei*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 107,90; 3 pCt. 72; Ned. renten 102,50; Sp. Ardoin 45; Differed. 16¼; Pass. 14; Rom. L. 102¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten Mei.

HH. KK. HH. Prins *Frederik* der Nederlanden en Prins *Hendrik* zijn van het Nieuwe Diep te 's Gravenhage teruggekeerd.

— Het hof van assises te Amsterdam heeft ll. Zaturdag uitspraak gedaan in de zaak van *Dirk Diepenring*, beschuldigd van miedepligtigheid aan eene strafbare poging tot brandstichting, die zijne vrouw en dienstmeid aangeklaagd waren gepleegd te hebben. De dienstmeid is vrijgesproken. *Diepenring* en zijne vrouw zijn schuldig verklaard aan de hun ten laste gelegde feiten, en dien ten gevolge veroordeeld tot de straffe des doods.

De belgische vertegenwoordigers hebben ll. Zaturdag nog eenige artikelen van het ontwerp betreffende den stand der officieren aangenomen, zonder dat de discussie veel belangrijks opgeleverd heeft. Het artikel betrekkelijk het verliezen van den rang zou heden worden behandeld.

— Vorst *Leopold* zou heden een togt over Wavre naar Namen, Charleroi en Mons ondernemen, om tegen den 28sten te Brussel terug te zijn.

— De bekende burggraaf *de Pontecoulant*, die aan het hoofd van een hoop gemeen volks in October 1830 de revolutie te Gent kwam proclameren, is thans voor den dag gekomen met eene aanklagt, door hem bij de regtbank ingediend, wegens de beleedigende artikelen toenmaals tegen hem en zijne vrijwilligers door den *Messager de Gand* geplaatst.

— Uit Brussel schrijft men, dat men zich niet herinneren kan, zoo groote verzendingen van glasruiten, spijkers en tegels als in deze dagen naar Holland en de kusten der Noordzee te hebben zien inscheepen.

— Een droevig ongeluk heeft op den Antwerpschen spoorweg Donderdag ll. nabij Duffel plaats gehad. Een der reizigers, in een der wagens willende springen, struikelde en viel, waardoor hij onder de raders geraakte, die zijn ligchaam in tweeen scheidden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten Mei.

De kamer van afgevaardigden heeft gisteren de discussie over het budget van koophandel voortgezet. Bij die gelegenheid werd door eenige leden met nadruk op de aanmoediging van den landbouw, als het beste middel om den wezenlijken rijkdom der natie te vermeerderen, en lediggangers, die thuis in andere werken overtollig zijn, bezig te houden, aangedrongen. Overigens heeft deze zitting niets belangrijks opgeleverd.

— Sints eenige dagen beklaagt men zich, dat de dagbladen in de departementen aan menigvuldige vervolgingen van de zijde van het openbaar ministerie bloot staan. Intusschen schijnen de gezworenen op vele plaatsen weinig gezind te zijn, om eene gestrenge toepassing der wet in de hand te werken; althans de beklaagden worden meestal vrijgesproken.

— Een der voortvlugtige deelgenooten van den opstand van April heeft zich dezer dagen in handen van het gerecht gesteld. Om de zaak regelmatig te behandelen, zal dus het Hof der Pairs genoodzaakt zijn zich andermaal als hof van justitie te constitueren.

— Ten behoeve van de gepensioneerden der oude civiele lijst heeft er gisteren in het Tivoli, een feest plaats gehad, waaraan, schoon de entrée op 15 franken was gesteld, onderscheiden duizende menschen deel hebben genomen.

— Eene telegrafische depeche uit Bayonne van den 19den vermeldt, dat de koningin-regentes geweigerd heeft de generaals *Oliveros*, *Ripalda* en *San Roman*, die te Madrid het bevel voeren, te vervangen, en dat dien ten gevolge het ganisch ministerie zijn ontslag had gevraagd. De koningin-regentes heeft dit verzoek aangenomen en den heer *Isturiz* den 15den dezer met de samenstelling van een nieuw bestuur belast.

Volgens bijzondere berigten voegt men hierbij, dat de keuze van

den nieuwen voorzitter waarschijnlijk zoude vallen op de HH. *Galiano*, *San Miguel*, *d'Anglona*, *de Gor* en *Ribas*, waarvan de beide eersten tot de kamer van afgevaardigden, de drie laatsten tot de proceres behooren.

Voorts schrijft men van de grenzen dat *Cordova* zich te Puenta Lara, aan den Ebro bevindt, terwijl den *Carlos* zich te Villa Franca ophoudt. Het korps van den generaal *Evans* wordt door zes bataillons karlisten in het oog gehouden.

De generaal *Saureguy* heeft dezer dagen eene conferentie met den generaal *Harispe* te Bayonne gehad, en zou zich van daar naar St. Sebastiaan begeven.

— Heden (20 *Mei*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 107,90 3 pCt. 81,90; Nap. rent. 102,55; Sp. Ardoin 44½; Differed. 15⅞; Passieve 13⅝; Rom. L. 102⅝.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, den 18den Mei.

Gisteren ten 8 ure is H. K. H. de gemalin van Z. K. H., Prins *Karel*, gelukkig van eene Prinses bevallen. De doorluchtige moeder en het kind zijn zeer welvarende.

— In de laatste dagen hebben HH. KK. HH. de hertogen van *Orleans* en *Nemours* onderscheidene gastmalen bij de leden van het Koninklijk gezin bijgewoond, onder anderen, een souper bij den Kroonprins. Ook zijn Hoogstdezelve nog verscheidene keeren bij de voorstellingen in den grooten en hofschouwburg tegenwoordig geweest, en hebben zij het museum en andere openbare inrigtingen in oogenschouw genomen. Gisteren gaf de heer *Ancillon*, minister van buitenlandsche zaken, een prachtig diner, ter eere van de twee Prinsen.

— De voorjaars-exercitien van 2e albier en te Potsdam in bezetting liggende troepen hebben gisteren een' aanvang genomen op de exercitieplaats tusschen de Hazenheide en het dorp Tempelhof, in de nabijheid dezer stad. Dezelve werden door ettelijke regimenten infanterie, cavalerie en artillerie, zoo van de garde als andere korpsen, met het daarbij behoorende geschut, uitgevoerd. Z. M. de Koning, H. M. de Koningin der Nederlanden, de Prinsen en Prinsessen van het Koninklijke Huis en de beide Fransche Prinsen, in groote Fransche generaalsmontering, woonden deze krijgsoefeningen bij. De Koning nam de troepen eerst in oogenschouw, daarna defileerden dezelve kompagniesgewijs, en eindelijk de infanterie regimentsgewijs, met drie bataljons in front, voorbij Hoogstdenzelve. De juistheid en gelijkmatigheid, waarmede deze laatste marsch werd uitgevoerd, maakten een' merkbaren indruk op alle toeschouwers, die de uitstekende geoefendheid der troepen bewonderden.

FRANKFORT, den 20sten Mei.

De bisschop van Leon, die hier bezoeken bij een aantal leden van het korps diplomatiek afgelegd en van hen ook tegenbezoeken ontvangen had, is den 18den dezer, naar Rotterdam zich begevende, Coblentz gepasseerd.

— Uit Weenen schrijft men van den 13den mei, dat een lid van het fransch gezantschap, over Praag naar Berlijn vertrokken was, om de Fransche Prinsen door Silezien naar Weenen te begeleiden; waar zij tegen den 28sten gewacht werden en alles tot hunne ontvangst gereed was. — De engelsche gezant sir *Frederik Lamb* werd binnen kort te Weenen verwacht. — Wegens het nog altijd gure weder, was het vertrek van het hof naar het lustslot Schönbrunn nog eenigen tijd verschoven geworden.

In den loop der vorige week waren, op hunne terugreis naar Krakau, te Weenen eenige transporten doorgekomen, van de uit Krakau verbannen en naar Triest gezonde personen, omtrent welke geene zware klagte bestonden, en die zelf bekennen hadden naar hunne woonplaats weder te keeren.

— Uit Munchen, schrijft men van den 16den, dat de zonsverduistering van den vorigen dag, uit hoofde der bewolkte lucht aldaar, slechts gedeeltelijk is kunnen waargenomen worden.

— Zoo in het zuiden van Duitschland als uit Italie, wordt algemeen geklaagd over de buitengewone koude in de eerste dagen dezer maand; de schade door de vorst aan de wijngaarden veroorzaakt was aanmerkelijk, terwijl men in Italie vreesde, dat de zijdenoogst dit jaar geheel zou verloren zijn.

— Van de grenzen van Moldavie wordt geschreven, dat eene afdeeling der russische bezetting van Silistria, uit 5000 man bestaande, haren tocht langs naar Rusland reeds had aangenomen en het Moldavisch grondgebied betraden; deze troepen zouden, gelijk ook het overig garnizoen, dat binnen kort moest volgen, over eene bij Leowa over de Pruth gelegene brug, hunnen terugtogt door Bessarabie bewerkstelligen. Te Jassi bevonden zich vele russische officieren, waaronder ook de generaal *Rudiman*; men beweerde dat zij uit hoofde van de aangehouden gestrengheid de Vorstendommen ongaarne verlieten.

— Te Weenen waren den 14den mei genoteerd: 5 pCt. Metall. 104; 4 pCt. 99⅝; 3 pCt. 75⅞; Bankactien 1366½.

ENGELAND.

LONDEN, den 21sten Mei.

Eergisteren hebben HH. KK. HH. de Prins *van Oranje* en zijne beide zonen, met hun gevolg, in drie rijtuigen des Konings gezeten, zich naar de harddraverij te Epsom begeven. De kolonel sir *Horace Seymour* (een van Z. Ms. stalmeesters) vergezelde HH. KK. HH.

Heden zal de Prins *van Oranje* het korps artillerie albier in oogenschouw nemen.

Laatstleden Woensdag is de hertog *van Saksen Coburg Gotha* met zijne beide zonen, den Erfprins en Prins *Albert* van Coburg, albier aangekomen. Twee rijtuigen van de hertogin van Kent wachtten Hoogstdezelven op. HH. DD. HH. hebben zich dadelijk naar het paleis van Kensington begeven, alwaar zij slechts kortelijk zullen verblijven, daar zij spoedig naar Parijs en Brussel zullen vertrekken, ten einde aan bezoek bij den Koning der Franschen en Vorst *Leopold* af te leggen. Eergisteren hebben HH. DD. HH. mede de harddraverij te Epsom bijgewoond, en vervolgens het middagmaal bij de hertogin van Kent gebruikt.

Ook de Pries van Napels met zijne tegenwoordige echtgenoot (die in het St. Mivarts hotel hunnen intrek hebben genomen), hebben zich bij de gemelde harddraverij vertoond.

— De bij de lords gewijzigde voordragt nopens de Iersche gemeentebesturen, is naar het Lagerhuis overgebragt. Men heeft zich aldaar bepaald, met het drukken van de gemaakte wijzigingen te gelasten. Bij de hervatting der werkzaamheden na Pinksteren, zullen dezelve in overweging worden genomen. Er openbaart zich kennelijk een geest tot de verwerping dier wijzigingen. Zeker schijnt het, dat het Lagerhuis dezelfs besluit zal nemen, zonder de lords door middel van eene gebruikelijke commissie, hiertoe te kennen. De heer *O'Connell* is weder tot lid van het parlement benoemd, en heeft gisteren avond aldaar zitting genomen.

— Volgens brieven uit St. Sebastiaan, van den 12den, is er nog niets verder tusschen de beide legers voorgevallen, en versterken de Engelschen de veroverde werken. De Karlisten begroeten het verlies der Anglo-Christinos in het jongste gevecht op 2000 man en 52 officieren.

Ons ministerieel Avondblad betoogt, dat Engeland thans werkelijk met don *Carlos* in oorlog is, en dat het dus moet bedroefd zijn, dat de regering geen bewijs van hare deelneming in de overwinning van den generaal *Evans* gegeven heeft.

— Berigten uit Lissabon, tot den 13 dezer, melden, dat de nieuwe gemaal der Koningin door eene ongesteldheid was overvallen, "nagenoeg gelijk aan die, waaraan zijn voorganger overleden is." Deze overeenkomst had niet weinig schrik gebaard; doch, zeggen de berigten, de Prins heeft den aanval overwonnen en is aan de betere hand. Hij heeft zich niet, gelijk de vorige gemaal der Koningin, aan de voorschriften der Portugesche geneesheeren gehouden, maar zich uitsluitend op zijnen duitschen arts verlaten.

Den 4den had een besluit der Koningin het licht gezien, waarbij genoemde vorst (ondanks de stellige weigering der Cortes) tot opperbevelhebber des legers wordt benoemd. Het laat zich denken, dat de vertegenwoordiging, welke den 29sten weder bijeen komen moet, hierover hoogst ontevreden zal zijn.

Men sprak bij voortduring van eene verandering van ministerie. De hertog *de Palmella*, graaf *Lavradio* en andere staatslieden van meer gematigde beginselen zouden het bewind in handen krijgen. Dit zou hier veel vertrouwen inboezemen. Inmiddels beschouwt men den toestand van Portugal als vrij netelig. In Oporto was de rust echter niet verder gestoord, nu in de hoofdstad was het zeer rustig.

— Gisteren waren de 5 net. gecons. 91¼; Nederl. 2½ pct. 56⅝; de 5 pct. 102; Spanje 45½; Portugal 53.

*** Heden heeft gelukkig van eenen ZOON, Vrouwe J. S. VAN HEUSDEN, geboren VAN HAMTEN.

BREDA, den 20. Mei 1836.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna *vijftig* jaren, CORNELIS VAN SIEBERGEN, zeer geliefde Echtgenoot van

BREDA, 22 Mei 1836. E. STEVENS.

Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere algemeene kennisgeving aan te nemen.

De zaken zullen op dezelfde wijze voortgezet worden.

Ter gelegenheid van den gestoten Kermistijd zal Mej. de Wed. T. OBRS, op de Groote Markt, op aanstaanden DONDERDAG den 26sten Mei, geven

PUBLIEK BAL,

waarvan zoo de Bediening als Verlichting even duisterrijk zullen zijn. De entrée is bepaald op ƒ 1,50 per persoon, waarvoor wordt gegeven een flesch Wijn. Dames vrij. Het BAL zal een aanvang nemen des avonds ten *negen* uren.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.